

Vlaams
Parlement

vergadering **C19 – LEE4**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening
en Onroerend Erfgoed

van 9 oktober 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, en tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de overdracht van beschermd varend erfgoed in eigendom van de Vlaamse overheid
- 2035 (2012-2013)

3

■

Voorzitter: de heer Bart Martens

Vraag om uitleg van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, en tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de overdracht van beschermd varend erfgoed in eigendom van de Vlaamse overheid - 2035 (2012-2013)

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Bourgeois.

De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, op 12 juni 2013 heeft een merkwaardige eigendomsoverdracht plaatsgevonden. Die dag heeft de dienst met afzonderlijk bestuur (DAB) VLOOT het als varend erfgoed beschermde bebakeningsschip Doel definitief en kosteloos aan de gelijknamige vzw Bebakeningsschip Doel overgedragen. Als reden voor de overdracht is gesteld dat het beheer van het beschermd erfgoed niet tot de kerntaken van de afdeling VLOOT behoort.

Bovendien is erop gewezen dat de betrokken vzw ten gevolge van de overdracht een beroep op beheerspremies kan doen. Tot nu toe was dit volgens het persbericht van minister Crevits niet mogelijk. Met het Vlaamse Gewest als eigenaar was de DAB VLOOT hiervan uitgesloten.

Dit is een merkwaardige redenering. Betekent dit, zeker gezien de herziening van het restauratiebesluit, dat alle openbare besturen morgen hun geklasseerd erfgoed zullen overdragen naar vzw's die daarvoor premies kunnen krijgen? Naar aanleiding van die vaststelling zou ik graag een aantal vragen stellen.

Minister, klopt het dat het beheer van het eigen beschermd erfgoed niet langer tot de kerntaken van de DAB VLOOT behoort maar eigenlijk ab initio van elke Vlaamse instelling die daarmee wordt geconfronteerd? Beheert de DAB VLOOT nog ander beschermd erfgoed? Zal dit erfgoed ook worden afgestoten?

Waarom is ervoor geopteerd het betrokken varend erfgoed kosteloos en blijkbaar zonder voorwaarden aan de betrokken vzw over te dragen? Waarop wordt de stelling gebaseerd dat de betrokken vzw na de overdracht wel voor beheerspremies in aanmerking komt?

Ik stel me ook vragen bij de procedure van vervreemding. In verband met andere dossiers wordt eerst een marktbevraging georganiseerd. Op die manier krijgen kandidaten een evenwaardige kans om de eigendom, in dit geval het schip, te verwerven.

Is de eigendom van het schip aangeboden aan vzw Herita, de nieuwe erfgoedorganisatie die, met steun van de Vlaamse overheid, onder meer instaat voor het beheer van beschermd erfgoed dat eigendom is van de Vlaamse overheid, zoals het Paleis op de Meir?

Wanneer heeft de Vlaamse Regering, conform de bepalingen in de regelgeving, toelating gegeven voor deze vervreemding? Ik neem aan dat die beslissing unaniem is genomen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, ik zal het antwoord geven dat minister Crevits me heeft bezorgd. Minister Crevits laat zich verontschuldigen. Wegens agendaproblemen kan ze zelf niet aanwezig zijn. De heer Van Mechelen kent deze materie even goed als ik. Deze zaak heeft betrekking op de DAB VLOOT. Het agentschap Onroerend Erfgoed beheert zelf geen onroerend erfgoed. Ik beperk me hier tot het antwoord dat me is bezorgd.

De DAB VLOOT is de reder van de Vlaamse overheid en heeft duidelijke operationele opdrachten. Ik verwijs in dit verband naar het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 betreffende de organisatie van de DAB VLOOT.

Momenteel is enkel de Watson II, een reddingsboot uit 1948, het enige beschermd varend erfgoed waarvan de DAB VLOOT de eigenaar is. Dit schip is in 1987 aan de stad Antwerpen in bruikleen gegeven. Het is momenteel te bezichtigen als een onderdeel van het scheepvaartmuseum van het Museum aan de Stroom (MAS). Het is de bedoeling de Watson II in het scheepvaartmuseum een definitieve bestemming als subsidieerbaar varend onroerend erfgoed te geven.

De vzw Behoudsvereniging Bebakeningsschip Doel heeft het vaartuig onder bepaalde voorwaarden gekregen. Het bebakeningsschip Doel moet worden bewaard en een beheersplan moet worden opgesteld. De Inspectie van Financiën heeft die voorwaarden ook naar voren gebracht.

De DAB VLOOT kan het schip niet meer als bebakeningsschip gebruiken. Het is compleet verouderd, onbetrouwbaar, onveilig en technisch achterhaald. Als ik het goed heb begrepen, is eerst een bruikleenovereenkomst afgesloten. Ik ken het exacte jaar evenwel niet. Het schip is toen aan de betrokken vzw in bruikleen gegeven. Het bleef gedurende die periode wel nog eigendom van de DAB VLOOT. De DAB VLOOT heeft verklaard dat dit hoe dan ook opvolgingstaken met zich meebrengt. De reder van de Vlaamse overheid wil zich concentreren op zijn kerntaken, met name de exploitatie van operationele schepen. Het schip Doel voldoet hier duidelijk niet aan.

Er is hier sprake van de overdracht van een vermogensgoed van het Vlaamse Gewest aan de vzw. Het schip Doel is echter niet vaarklaar of operationeel inzetbaar voor de huidige overheidstaken. Dit beperkt de waarde. Vanuit een economisch standpunt is de waarde van het schip niet meer dan de schrootwaarde. Het vaartuig heeft echter een erfgoedwaarde en een beschermd statuut. Daarom wordt het behoud nagestreefd.

Met de overdracht van de eigendom kan dit behoud worden bewerkstelligd. Door middel van een beheersplan, een voorwaarde die bij de overdracht is opgelegd, kan het behoud structureel worden opgevolgd en op basis van het decreet tot bescherming van het varend erfgoed van 29 maart 2002 door het agentschap Onroerend Erfgoed worden gesubsidieerd. Dit agentschap staat immers in voor de uitvoering van het beleid inzake het onroerend erfgoed.

Zolang het Vlaamse Gewest de eigenaar was, waren beheerspremies uiteraard uitgesloten. De Vlaamse overheid komt hiervoor immers niet in aanmerking.

Er is om een aantal redenen geen marktbevraging georganiseerd. De waarde van het schip is zeer gering. Het gaat om niet meer dan de schrootwaarde. Het schip heeft een beschermd statuut. De vzw Behoudsvereniging Bebakeningsschip Doel heeft zich sinds het begin van de bruikleen in 2003 het behoud van het schip eigen gemaakt. De vzw is in 2002 zelfs specifiek hiervoor opgericht. De vzw kent een gedragen structuur en telt meerdere leden van verschillende leeftijden. Hierdoor komt het schip Doel in een bestaande structuur terecht. Bovendien moet het schip, conform de statuten, bij de ontbinding van de vzw worden overgedragen aan een vereniging, een stichting of een instituut dat hetzelfde doel als de huidige vzw nastreeft. De Inspectie van Financiën heeft geen bezwaar gemaakt tegen de overdracht. Eind 2010 is uit contacten tussen de DAB VLOOT en het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed, Raversijde, Maritieme Archeologie en Varend Erfgoed gebleken dat het aantal vaartuigen te beperkt is voor een stichting.

Het dossier is niet op de agenda van de Vlaamse Regering geplaatst. Krachtens artikel 6, negende lid van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering hebben “leden van de Vlaamse Regering delegatie voor het verwerven, vervreemden en beheren van roerende domein-goederen. Krachtens artikel 14 van hetzelfde besluit kunnen leden van de Vlaamse Regering hun bevoegdheid, gedelegeerd overeenkomstig hoofdstuk 2, delegeren aan “personeelsleden van de diensten van de Vlaamse Regering en de instellingen en rechtspersonen die afhangen

van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest”. De Inspectie van Financiën heeft met het voorstel van overdracht ingestemd.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Ik neem aan dat uw administratie Erfgoed erover waakt dat het schip niet wordt herleid tot zijn economische waarde, minister.

Minister Geert Bourgeois: U hebt gelijk, de taak is nu om het beheersprogramma grondig te bekijken en de naleving ervan te bewaken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■